

20200424 Volkskrant Adviseur Hoge Raad staat hoeft ISvrouwen en kinderen niet te repatriëren

<https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/adviseur-hoge-raad-staat-hoeft-is-vrouwen-en-kinderen-niet-te-repatrieren~b1045c29/>

Adviseur Hoge Raad: staat hoeft IS-vrouwen en kinderen niet te repatriëren

De staat hoeft 23 IS-vrouwen en hun 56 kinderen die vastzitten in Noord-Syrië niet als groep terug te halen naar Nederland, stelt de advocaat-generaal van de Hoge Raad vrijdag in zijn advies. Daarmee lijkt de hoop op collectieve repatriëring voor deze uitreizigers vervlogen.

Anneke Stoffelen24 april 2020, 12:35

Beeld AFP

De definitieve uitspraak van de Hoge Raad komt ‘voor de zomer’, maar doorgaans volgt de hoogste rechter het advies van de advocaat-generaal. Deze zaak is een laatste poging om langs juridische weg af te dwingen dat de Nederlandse overheid zich inzet om vrouwen, die eerder afreisden naar IS-gebied in Syrië, met hun kinderen uit de Koerdische kampen te halen.

De zaak werd afgelopen najaar gevoerd bij de rechtbank Den Haag uit naam van 23 vrouwen en 56 kinderen. Inmiddels heeft een onbekend aantal van deze vrouwen overigens met behulp van mensensmokkelaars uit de kampen weten te ontsnappen.

In november 2019 oordeelde de rechtbank Den Haag in eerste instantie dat de staat zich in elk geval ‘tot het uiterste moest inspannen’ om repatriëring van de kinderen mogelijk te maken. Anderhalve week later maakt het gerechtshof in hoger beroep gehakt van dat oordeel door te stellen dat terughalen van deze groep een politieke keuze was, geen juridisch afdwingbaar recht.

Foute keuzes

De advocaat-generaal van de Hoge Raad volgt die gedachtegang en meent dat de uitspraak van het gerechtshof in stand moet worden gehouden. Dat wil niet per definitie zeggen dat de staat niet in beweging hoeft te komen volgens het advies. ‘Vooral voor de repatriëring van de kinderen pleit veel’, schrijft de advocaat-generaal namelijk ook. ‘De foute keuzes van hun ouders kunnen aan deze kinderen niet worden tegengeworpen.’

Naar het oordeel van de adviseur van de Hoge Raad moet daarom van geval tot geval worden beoordeeld of hulp bij repatriëring aan de orde kan zijn. In sommige gevallen van de moeders geldt wellicht ook dat hen weinig valt te verwijten, aldus het advies, ‘bijvoorbeeld omdat zij als jongvolwassenen niet werkelijk de keuze hadden om te weigeren hun man of partner op diens reis naar het kalifaat van IS te vergezellen’.

Hier wreekt zich volgens de advocaat-generaal dat ervoor is gekozen een groepszaak te voeren, waardoor die individuele belangen niet kunnen worden meegewogen. Bovendien is in het verzoek van de vrouwen uitdrukkelijk alleen gezamenlijke repatriëring van moeders en kinderen geëist. Uit het advies blijkt dat een verzoek om alleen de kinderen terug te halen, meer kans had gemaakt. De advocaten van de vrouwen zeiden eerder dat dat niet aan de orde was, omdat de Koerdische strijdkrachten hebben laten weten dat zij de kinderen alleen samen met hun moeders zullen laten vertrekken.

Advocaat André Seebregts, die een aantal van de vrouwen bijstaat, ziet op basis van dit advies nog wel juridische mogelijkheden. ‘Er wordt eigenlijk gezegd: toon per individueel geval aan waarom het niet of minder verwijtbaar is dat deze vrouw destijds is uitgereisd. Dan zou je per individu een nieuw kort geding kunnen voeren. Maar we moeten eerst afwachten of de Hoge Raad tot hetzelfde oordeel komt als de advocaat-generaal.’